

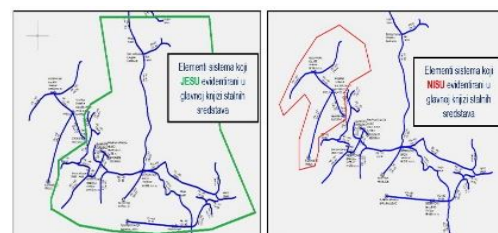
Memorandum o politikama 2021

STAVOVI AQUASAN MREŽE U BIH U SEKTORU VODNIH USLUGA

1 Osigurati puno pokrivača troškova vodnih usluga
**EKONOMSKE CIJENE VODNIH USLUGA
ZA ODRŽIVOST PRUŽANJA USLUGE**

2 Unaprijediti upravljanje komunalnom infrastrukturom
**EVIDENTIRANJE STALNIH SREDSTAVA
U REGISTAR IMOVINE**

3 Jačati kapacitete u sektoru vodnih usluga
**STICANJE ZNANJA I VJEŠTINA
RADI PRUŽANJA KVALITETNIH USLUGA**

Političkim memorandumom 2021, Udruženje za oblasti voda i zaštitu okoliša "Aquasan mreža u BiH" zauzima stav prema bitnim sektorskim temama.

Aquasan mreža u BiH se zalaže za unaprjeđenje usluga u sektoru voda, zaštite okoliša i komunalne infrastrukture u BiH te održivom razvoju društva na ekološkim i ekonomskim principima.

1 Osigurati puno pokrića troškova vodnih usluga

EKONOMSKE CIJENE VODNIH USLUGA ZA ODRŽIVOST PRUŽANJA USLUGE

U odnosu na cijene drugih vrsta usluga, koje u osnovi ne možemo smatrati esencijalnim i koje se zasnivaju na tržišnim / ekonomskim principima (npr. usluge mobilne telefonije, interneta, kablovske televizije i sl.), cijene vodnih usluga su i dalje niske zbog čega je potrebno učiniti ozbiljan zaokret u odnosu na postojeće prakse predlaganja i donošenja cijena vodnih usluga.

Usvajanje ekonomskih cijena vodnih usluga je neophodno za osiguranje punog pokrića troškova koji nastaju prilikom isporuke vodnih usluga, a sa ciljem osiguranja kvalitete vodnih usluga na zadovoljavajućem nivou.

Usvajanje ekonomskih cijena vodnih usluga donosi odluka trebaju postaviti kao najveći prioritet u zagovaranju politika koje će osigurati dugoročnu održivost vodnih usluga.

Uspostavljanje ekonomskih cijena vodnih usluga je jedan od glavnih zahtjeva domaćih i međunarodnih finansijskih institucija prilikom odobravanja bespovratnih sredstava ili kreditnih aranžmana JLS i njihovim JVP/JKP potrebnih za kapitalna ulaganja u razvoj komunalne infrastrukture. Održivost investicija se mora osigurati kroz ekonomske cijene vodnih usluga, koje trebaju osigurati puno pokriće troškova poslovanja uključujući i ugovorene kreditne obaveze.

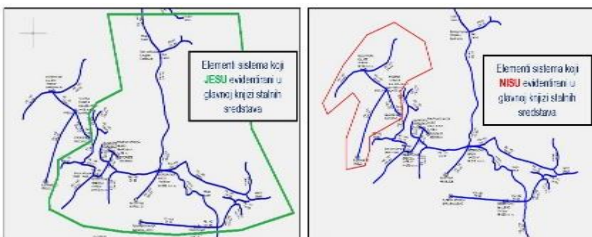
Aquasan mreža u BiH zagovara i podržava dijalog svih relevantnih aktera u procesu reforme sektora vodnih usluga kako bi se zaustavila dalja stagnacija sektora vodnih usluga, a s ciljem unaprjeđenja postojećeg stanja, usvajanje ekonomskih cijena vodnih usluga i stvaranja neophodnih preduvjeta za razvoj sektora vodnih usluga u BiH.

Cijene vodnih usluga zasnovane na ekonomskim osnovama (punom pokriću troškova) osiguravaju:

- Kvalitetu i kontinuiranu 24/7 isporuku vodnih usluga na zadovoljavajućem nivou,
- Održivost vodnih usluga i održivost JVP/JKP,
- Pružanje vodnih usluga korisnicima usluga po pristupačnim i priuštivim cijenama,
- Transparentnost – poznata struktura svih troškova koji ulaze u cijene vodnih usluga,
- Dostatna sredstava za pokrivanje troškova upravljanja, održavanja kao i financiranja sanacije, rekonstrukcije i proširenja komunalne vodne infrastrukture,
- Spremnost JLS i JVP/JKP za apliciranje prema fondovima domaćih i međunarodnih finansijskih institucija koje traže da cijena za sve vodne usluge bude jasno definirana, da njena struktura bude poznata, zasnovana na ekonomskim osnovama, odnosno da se kroz cijenu vodnih usluga osigurava puno pokriće svih troškova.

2 Unaprijediti upravljanje komunalnom infrastrukturom

EVIDENTIRANJE STALNIH SREDSTAVA U REGISTAR IMOVINE

Cjelokupni registar stalnih sredstava omogućuje upravljanje i raspolaganje stalnim sredstvima na ekonomičan način, a s ciljem održavanja željenog nivoa usluga koje će zadovoljavati potrebe korisnika vodnih usluga. Osim toga, cjelokupni registar stalnih sredstava je osnova za osiguravanje sredstava potrebnih za održavanje istih s ciljem minimiziranja gubitaka koji nastaju starenjem ili propadanjem stalnih sredstava.

Održavanja komunalne infrastrukture u BiH je otežano zbog nepostojanja i/ili nepotpunih registara stalnih sredstava.

Kako bi se prevazišao ovaj problem i osigurala cjelokupna evidencija stalnih sredstava, predlaže se korištenje metode izrade „pomoćne“ knjige stalnih sredstava koja omogućava evidenciju stalnih sredstava koja nisu evidentirana u financijskom računovodstvu JVP/JKP i za koju ne obračunavaju amortizaciju. S obzirom da je „pomoćna“ knjiga samo pomoćni alat, potrebno je stalna sredstva u konačnici evidentirati u registar stalnih sredstava te zavisno od organizacionog oblika JVP/JKP (d.o.o., d.d., a.d.) primijeniti adekvatne procedure za prijenos stalnih sredstava iz „pomoćne“ u glavnu knjigu stalnih sredstava.

Prijenos je moguće provesti kroz jedan od četiri načina:

- Povećanje osnovnog kapitala (unos komunalnih vodnih građevina u osnovni kapital JKP/JVP),
- Sticanje sredstava bez naknade, odnosno „donacija“ osnovnih sredstava (povećanje kapitalnih rezervi),
- Davanje komunalne vodne infrastrukture u najam,
- Zaključenje koncesionog ugovora za komunalnu vodnu infrastrukturu.

3 Jačati kapacitete u sektoru vodnih usluga

STICANJE ZNANJA I VJEŠTINA RADI PRUŽANJA KVALITETNIH USLUGA

Iako su ulaganja u komunalnu infrastrukturu neophodna za osiguravanje pružanja visokokvalitetnih, isplativih i inkluzivnih vodnih usluga, iskustvo je pokazalo da ih treba dosljedno usklađivati s unaprjeđenjem znanja, vještina i kompetencija JLS i JVP/JKP.

Uvođenje savremenih metoda i standarda upravljanja i poboljšanje sektora vodnih usluga zahtijeva sposobnu, kvalificiranu i dobro educiranu uposlenike u JLS i njihovim JVP/JKP koji se grade kroz kvalitetne programe obrazovanja i tehničkog osposobljavanja tzv. programe jačanja kapaciteta.

Programi jačanja kapaciteta ciljano minimiziraju pretjerano oslanjanje na vanjske stručnjake kao izvore znanja, resurse i rješenja za probleme nedostatka kapaciteta unutar samih JLS i JVP/JKP. Sprječavanjem stvaranja odnosa ovisnosti o vanjskim stručnjacima, jačanje kapaciteta potiče uposlenike da sami poduzmu mjere, odnosno stvore vlastite resurse unutar JLS i JVP/JKP kao i sektora u cjelini. Pored toga, na ovaj način se smanjuje politički utjecaj kod nepotrebnog zapošljavanja koji često predstavlja opterećenje u pogledu angažiranja neadekvatnih i nekorisnih stručnih kadrova, ali i veliko financijsko opterećenje za poslovanje i u konačnici cijenu vodnih usluga.

Programi jačanja kapaciteta ciljano minimiziraju pretjerano oslanjanje na vanjske stručnjake kao izvore znanja, resurse i rješenja za probleme nedostatka kapaciteta unutar samih JLS i JVP/JKP. Sprječavanjem stvaranja odnosa ovisnosti o vanjskim stručnjacima, jačanje kapaciteta potiče uposlenike da sami poduzmu mjere, odnosno stvore vlastite resurse unutar JLS i JVP/JKP kao i sektora u cjelini. Pored toga, na ovaj način se smanjuje politički utjecaj kod nepotrebnog zapošljavanja koji često predstavlja opterećenje u pogledu angažiranja neadekvatnih i nekorisnih stručnih kadrova, ali i veliko financijsko opterećenje za poslovanje i u konačnici cijenu vodnih usluga.

Aquasan mreža u BiH zagovara jačanja kapaciteta u sektoru vodnih usluga koje sve više dolazi u središte pažnje u razvojnom diskursu tokom posljednjih nekoliko godina i predstavlja sve važniju strategiju u razvoju općenito. Stoga Aquasan mreža u BiH aktivno radi na provođenju različitih programa jačanja kapaciteta.

O Aquasan mreži u BiH

Udruženje za oblasti voda i zaštitu okoliša „Aquasan mreža u BiH“ je organizacija koja je nastala kao odgovor na izazove u sektoru voda i zaštite okoliša u BiH, a s ciljem da se ojača saradnja između relevantnih sektorskih aktera, promoviraju i zagovaraju zajednički interesi sektora i omogući učenje kroz razmjenu iskustava, znanja, informacija i dobrih praksi te doprinese jačanju ljudskih, organizacionih i institucionalnih kapaciteta u sektoru voda i okoliša.

Aquasan mreža u BiH djeluje od 2010. godine, najprije kao neformalna mreža, a od 2014. godine kao registrirano udruženje koje radi na jačanju vlastitih kapaciteta kroz pripremu i implementaciju projekata na nacionalnom i regionalnom nivou. Spomenuti projekti su omogućili ostvarivanje novih partnerstva, saradnje i koordinacije sa relevantnim akterima iz BiH i Jugoistočne Europe. Pored aktivnosti na jačanju kapaciteta, Aquasan mreža u BiH organizira i doprinosi događajima koji su usmjereni na unaprjeđenje zakonodavno – pravnog i institucionalnog okvira u sektoru vodnih usluga na svim nivoima u BiH.

Kroz spomenute događaje i aktivnosti, Aquasan mreža u BiH je postala prepoznatljiv akter ne samo na području BiH, već i cijele Jugoistočne Europe. Aquasan mreža u BiH ima svoje obučene i certificirane trenere i moderatore koji kroz različite interaktivne formate kao što su obuke, razmjene znanja među jednakim, savjetodavne usluge i sl. primjenjuju najbolje standarde za edukaciju odraslih na teme koje su od strane JLS i JKP/JVP prepoznate kao ključne u sektoru voda i zaštite okoliša. Na ovaj način, Aquasan mreža u BiH se nastavlja graditi kao centar znanja koji svoje iskustvo i znanje prenosi drugima i, na taj način, doprinosi sveukupnom unaprjeđenju sektora vodnih usluga u BiH.

Tel. +387 37 228 268

www.aquasanbih.ba

Udruženje za oblasti voda i zaštite okoliša "Aquasan mreža u BiH"

Bosanskih banova 23, 77 000 Bihać, Bosna i Hercegovina

Kontaktirajte nas

RCDN

Regional Capacity
Development Network
For Water and
Sanitation Services

Network of Associations of Local
Authorities of South-East Europe

ASSOCIATION
"AQUASAN"
NETWORK IN BSRF

International Association
of Water Service Companies
in the Danube River
Catchment Area

giz

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research (SECO)
State Secretariat for Economic Affairs SECO